

Lietuvių Rateliuose

Svarbus pranešimas

"Naujienu" 49 Nr., vasario 27 d. tilpo dailininko Ant. Žemaičio laiškas į Chicagos lietuvių visuomenę, kuriame jis prisipažįsta, kad esąs raginamas surengti jo paveikslų parodą ir duoti impulsą naujos dailės mėgėjų draugijos gyvybei. Puiki mintis! Kaip ją vartysite ir svarstysite, visur matai puikių rezultatų artimoj ir tolimoj ateity, kuriuos sunku būtų čia išskaitliuoti ir net tuojau numatyti. Bet viena aišku: p. Žemaičio pamylėjimas Amerikos žemės, kur jis įdėjo į savo paveikslus, atkreiptų Amerikos visuomenės dėmesį į tą kraštą, kuris duoda pasaulio civilizacijai ir kulturai tokius talentingus dailininkus, kaip p. Žemaitis. Tokios parodos įrengimas po "Amerikos lietuvių draugijos" vardu be abejo turėtų gerų pasekmių, iškeliant vardą ne tik Lietuvos, bet ir jos išieivijos Amerikoje.

Iš šito atžvilgio remti iškeltąjį sumanymą yra gyvas Amerikos lietuvių interesas, kuriam būtinai reikėtų pritarti. Perskaitęs tą žinutę šios dienos "Naujienu" numeryje, pradžiuguau — pritariu ir linkiu Chicagoiečiams neprarasti progos iškelti Lietuvos ir lietuvių vardą, kad Amerikos šeiminkų širdys draugingai plaktų ir rankos prasivertų draugingam glėbiui.

—Inž. Vl. Pauliukonis.

Kaip Dievas pasaulį tvėrė

Mokslo Draugams paskaitą laikys P. Grigaitis

Sekmadienį, kovo 2 d., 10:30 valandą ryto, Raymond Chapel svetainėje, 816 W. 31 St., P. Grigaitis "Naujienu" redaktorių, laikys paskaitą tema "Kaip Dievas pasaulį tvėrė."

Dar ir šandien yra žmonių, kurie mano, jog kiekvienas Biblijoj parašytas žodis yra šventas. Esą nieko negalima nei pridėti nei atimti — prieš šesius tūkstančius metų Dievas pasaulį sutvėrė, — ir atliktas kriukis. Gi Moody Institutas net tikrą datą paduoda, kada pasaulis buvo sutvertas.

Sekmadienį turėsite progos susipažinti su tuo, kaip pasaulis buvo sutvertas, einant šventraščio užrašais. Ar taip ištikrųjų buvo, jūs galėsite patys spręsti išklausing paskaitai. O kad paskaita bus įdomi, — apie tai kalbėti netenka: Grigaitis visuomet moka įdomiai kalbėti ir klausytojus suinteresuoti.

— Žinias.

Chicagos miestas protestuos prieš ateivybės varžymą

Šandien įvyksta lietuvių veikėjų ir draugijų atstovų pasitarimas, ką veikti lietuviams.

Chicagos miestas rengiasi protestuoti prieš Johnsono bilijų, kuriuo ketina būti neteisingu būdu suvaržyta ateivybė Amerikon.

Pereitą utarninką Chicagos miesto tarybos teisių komiteto pirmininkas aldermanas Lyle buvo sušaukęs atstovus svarbesniųjų Chicagos svetimkalbių laikraščių, norėdamas, kad jie išreikštų savo nuomonę apie ateivybės varžymą ir reikalą protestuoti prieš neteisingas varžymo būdus. Į komiteto kambarį buvo susirinkę daugelio laikraščių atstovų. Nuo "Naujienu" buvo adv. Kl. Jurgelionis, o nuo "Russky Vestnik" adv. K. Gugis.

Teisių (judiciary) komitetas, apsvačius reikalą, nutarė duoti balsą visų tautų atsto-

vams, ir pradėti klausyti pareiškimus sekama utarninką. Teisėjas Pam, atstovaujantis žydus, trumpoj prakalboj paaškino Johnsono biliaus esmę ir nurodė, kaip neteislingai toks įstatymas suvaržytų kaikių tautų ateivybę, o padidintų kitų tautų ateivybę.

Sekama utarninką, kovo 5 d. bus pirmas viešas išklausymas tautų atstovų nusiskundimų del ateivybės varžymo biliaus.

Lenkai, slovakai, žydai ir kiti ketina atsilankyti skaitylin-gai.

Reikia būti ir lietuviams. Šandien vakare įvyks pasikalbėjimas lietuvių veikėjų ateivybės varžymo reikale — Raymond Institute, 816 West 31st St. 7:30 valandą vakaro.

Draugijų atstovai, veikėjai, biznieriui būtinai privalo atsilankyti.

Tai svarbiausias šios dienos reikalas.

Turi but padaryta

Menininkai privalo organizuoti, nes kitaip negalima veikti.

Perskaičius Naujienu No. 49 dail. A. Žemaičio pakvietimą meno mylėtojus ir pritarėjus susirinkti ir apsvausti meno reikalus.

Sumanymas labai geras, bet jį jau senai reikėjo pakelti.

Žinome, kad scenos veikėjai (aktoriai), muzikai ir kt. dirba sutartinai — kartu. Vieno žmogaus darbas nėra našus. Scenos veikėjai jau pradėjo organizuotis — tveria dramos draugijas ir klubus.

Dailininkų lietuvių labai mažai turi. Kiek man žinoma, Amerikoje tėra tik trys, kurie yra baigę dailės mokyklas; o šiaip dailės mėgėjai neturi didelės arba jokios reikšmės. Dailininkų tikslai yra visai skirtingi. Scenos ir dalis menininkai kartu veiki vargiai tegalės, tautai dailininkams reikia turėti tikrai dailininkų draugiją. Tokia draugija rūpintųsi rengimu dailės parodų ir stengtųsi painformuoti lietuvių visuomenę dailės srytyje. Bet visa tai šandien yra sunku padaryti, nes mažai dailininkų teturime.

Suorganizavus bendrą menininkų draugiją, kurion įeitų dailininkai ir scenos veikėjai — darbas būtų keblus. O kas blogiausia, kad atsirastų tokių žmonių, kurie tik jausmais būtų "menininkai," o žinojimo mažai turėtų. Dailę ir meną neužtenka mėgti, bet reikia žinoti savo profesiją ar užsiėmimą.

Daktarai ir advokatai turi savo draugijas. Turėtų jas turėti ir dailininkai. Svedai, vokiečiai, norvegai ir kt. dailininkai turi savo draugijas. Kaip organizuoti jie lošia labai svarbų vaidmenį amerikiečių tarpe.

Gerb. dailininko A. Žemaičio paveikslų parodą būtina reikiai surengti. Mums gerai yra žinoma jo kuryba, kas teikia garbės lietuvių liaudžiai, tai būtų neprošalį pasirodyti svetimtaučių akyse. Aš patarčiau parodą surengti Dailės Institute, arba didelėse galerijose kaip Carson Pierre Scott ir kitur vidurmiesty.

Kaip ten nebūtų, o reiklė susirinkti pirmadienio vakare, kovo 3 d., Mildos svetainėje ir apsvausti šį svarbų klausimą.

—Dail. M. Šileikis.

Iš visų kampų

Penktadieny, vasario, 22 d., 3 valandą po pietų, pas p. Urbą, 3324 Auburn ave., atsilankė pora vyrų. Jie pasisakė esą gaso inspektoriai ir prašė juos įleisti apžiūrėti myterį. Urbą sulėido juos į sklepą ir jie tuojaus surado kitą "myterį", kuris parodė visą bravorą, kuriame buvo dirbama "mėnulio spinduliais".

liai".

Lygiečių lavinimosi susirinkimas

Dr. B. Petrulio paskaita: "Organinė evolucija". Lygos pasisekimas parodė net abejojuosioms ypatoms, kad Lyga yra tikrai naudinga jaunimui organizacija. Ir jie dabar sako: "Taip, matyt, Lyga gerai gyvuoją!"

L. S. J. Lygos tikslas yra organizuoti jaunimą, ir visais galimais būdais lavintis ir švietis, kad geriau pažinus darbininkų klasės reikalus ir pasekingiaus mokėjus kovoti už geresnį rytojū. Lavinimosi susirinkimose yra skaitomos lekcijos iš įvairių mokslo šakų, rengiamos diskusijos įdomiais gyvenimo klausimais, kas supažindina dalyvaujančius su reikalais mokslo bei kultūros dalykais, praplatinga protavimo registratį, ir padaro juos geresniais bei naudingesniais draugijos nariais. Diskusijas ir paskaitas visada atlieka patys lygiečiai. Tarp jų yra daug gabių ir gerai prasilavinusių jaunuolių. Pereito penktadienio lavinimosi susirinkime dr. B. Petrulis skaitė lekciją: "Organinė evolucija". Paskaita buvo labai įdomi ir pamokanti. Prelegentas savo užduotį tilko puikiai, ir jam priklausio garbė už gerą prisirengimą.

Pasibaigus paskaitai, buvo žaismės, arbata su užkandžiais ir draugiški pasikalbėjimai.

Atėinančiame lavinimosi susirinkime, kuris įvyks vasario 29 dieną, 8 val. vak., Raymond Chapel svetainėje, 816 West 31 St. lygiečiai turės debatus: "Ar gali žmogus surasti laimę dabartinėje sistemoje." Už — kad galima — įrodinės B. Petrulis; prieš — kad negalima — P. F. Budrikas. Debatai bus labai įdomūs. Kaip lygiečiai, taip ir pašaliniai yra kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo draugus bei pažystatus.

— P. F. Mauras.

(Tasa ant 7-to pusl.)

Atsiimkit laiškus iš Pašto

Šie laišukai yra atėję iš Europos. Kam jie priklauso, tegul uočina į vyriausįjį paštą (Clark ir Adams gat.) atsiimti. Reikia klausit prie langėlio kur padėta iškaba "Advertisec Window" lobėj nuo Adams gatvės, pasakant laiško NUMERį, kaip kad šiame sąrašė pažymėta. Laiškus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

902 Astrauskis J
905 Bartkus F
910 Cukurui A
911 Dzerite Zuzuana
917 Gadelkis Antanas
919 Gelzinis Piter
920 Griciunas Franc
925 Hegedus Miklos
925 Juoska L
927 Jonui J C
930 Kaupaiter Marijan
931 Kavolinas Antanas
935 Kleivinkas Antanas
946 Malakauski St
949 Matas Zofia
954 Narvilas John
958 Prunskunas J
969 Pyimas Jonas
966 Sarkauskas W
974 Seputaili Juli
976 Stancukas L
978 Sutkus Anton

Extra!

Mildos Teatro Bendrovės extra visų šėrininkų susirinkimas atsibus kovo (March) 2 dieną, nedėlioje, 1 valandą po pietų, švento Jurgio parapijnėj svetainėj, 32nd Place ir Auburn Avenue. Atsineškite šėrus, nes be šėrų nebus įleidžiama į susirinkimą.

Nesivėluokite ateiti, nes neatėjęs galėsis, šis susirinkimas gal bus paskutinis.

—Komitetas.

1914 -- 1924

NAUJIENU X JUBILIEJUS

Kovo 9 dieną Naujienu Dešimties Metų Sukaktuvėms paminėti yra rengiamas labai puikus, labai didelis, labai smagus, labai išpuodingas

KONCERTAS ir BALIUS

Koks žingeidus ir turtingas bus šio koncerto programos — apie tai bus pranešta savu laiku šiame paskelbime ir kitose Naujienu skiltyse.

Visa lietuviškoji Chicaga ir visos lietuviškos Amerikos mieli svečiai, mūsų draugai, veikėjai, rėmėjai, korespondentai, reporteriai, rašytojai, platintojai, skaitytojai, kritikai, garbintojai, mokytojai ir mokiniai, labdariai ir šelpiamieji, biedni ir bagoti, darbininkai ir biznierių, apsivedę ir nevekę, visi o visi naujieniečiai yra širdingai laukiami į bendrą visų linksmybę *Naujienu Dešimtmetinių Sukaktuvių Koncerte ir Baliuje.*

ASHLAND AUDITORIUM

Kampas Van Buren ir Ashland

Kovo 9 d.

1924 m.

